

รูปแบบ PSP:DIBE Model ในการบริหารโรงเรียนตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติ
หลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดชายแดนภาคใต้

**PSP: DIBE Model in School Administration According to the Normal
Opening Policy After the Outbreak of the Covid-19 Pandemic
Schools under the Office of the Basic Education Commission
Southern Border Provinces**

นวรรตน์ ไชยมภู, ชณัฐ พรหมศรี,
นิรันดร์ จุลทรัพย์ และ พิไลพร เกษตรสมบูรณ์
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

**Navarat Waichompu, Chanat Promsri,
Niran Chullasap and Pilaiporn Kasetsonboon**
Hat Yai University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Navaratwai@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหาร 2) พัฒนารูปแบบ และ 3) ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามสภาพของรูปแบบ PSP:DIBE Model ในการบริหารโรงเรียนตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ แบ่งออกเป็น 3 ระยะ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 210 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามปลายเปิดและแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามสภาพของรูปแบบ หาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบทั้ง 2 ฉบับ ด้วยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ได้ค่าระหว่าง 0.67-1.00 วิเคราะห์ข้อมูล โดยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบระดับค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ด้วยสถิติค่าที ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัญหาด้านการบริหารตามมาตรฐานการ 6-6-7 คือ การควบคุมผู้เรียนเป็นไปด้วยความยากลำบาก ด้านผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีภาวะถดถอยทางพฤติกรรม การปรับตัวเข้ากับสังคมและการเคารพกติกาของสังคม ด้านผู้ปกครอง คือ ขาดความรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ด้านบุคลากรในสถานศึกษา คือ มีความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ของโรค ส่วนแนวทางการบริหารด้านการบริหารตามมาตรฐานการ 6-6-7 คือ การปฏิบัติตามมาตรฐานอย่างเคร่งครัด ด้านผู้เรียน คือ การทบทวนความรู้เดิม/ปรับพื้นฐาน/ในด้านอ่านออก เขียนได้

* วันที่รับบทความ : 22 มิถุนายน 2566; วันที่แก้ไขบทความ 11 กันยายน 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 12 กันยายน 2566

และการคิดเลข ด้านผู้ปกครอง คือ การความเข้าใจในมาตรการต่างๆ และด้านบุคลากรในสถานศึกษา คือ การจัดทำแนวทาง/นโยบาย

2. รูปแบบที่ได้ คือ PSP:DIBE Model

3. ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามสภาพของ PSP:DIBE Model พบว่า มีความเที่ยงตรงตามสภาพการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ: รูปแบบ; การบริหารโรงเรียน; การศึกษาขั้นพื้นฐาน; จังหวัดชายแดนภาคใต้; โรคโควิด-19

Abstracts

This research and development aims to 1) study the problems and management approaches, 2) develop the model, and 3) verify the validity of the PSP:DIBE Model in school administration according to the normal school opening policy. Covid-19 epidemic situation Schools under the Office of the Basic Education Commission in 5 Southern Border Provinces, divided into 3 phases. The sample group was 210 school administrators. The tools used were open-ended questionnaires about problem conditions and management approaches. and a questionnaire to verify the validity of the model condition. By analyzing the index of consistency between the question and the objective. get a value between 0.67-1.00. Information on problems and management guidelines analyze data by frequency and percentage, Verification data for conditional validity Analyzed using statistics, including mean, standard deviation. and comparing the mean level of the questions received with the evaluation criteria at the high level using the One sample t-test. The research results found that

1. Administrative problems according to Article 6-6-7 were difficult to control the learners. adapting to society and respecting the rules of society. On the side of parents, there is a lack of knowledge and access to various information. about normal school opening as for personnel in educational institutions, they are concerned about the situation of the disease. As for the administrative guidelines for the administration according to measures 6-6-7, it is to strictly follow the measures. For the learners, it is to review previous knowledge/basic adjustments/in terms of literacy and numeracy. understanding of measures and personnel in educational institutions is the preparation of guidelines/policies.

2. The resulting is PSP: DIBE Model.

3. Check the validity of the condition of the PSP: DIBE Model. It is found that it is accurate in the condition. statistically significant at the .001 level.

Keywords: Model; School Administration; Basic Education; Southern Border Provinces; Covid-19

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลต่อกระทบต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง และบุคลากรภายในสถานศึกษา ร่วมทั้งการบริหารจัดการเพื่อให้การเรียนการสอนสามารถดำเนินต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก โดยการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามบริบทและความพร้อมของสถานศึกษา ตามกระทรวงศึกษาธิการกำหนด ได้แก่ การเรียนการสอนแบบ **On-site** ซึ่งเป็นการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาตามปกติภายใต้มาตรการการป้องกันตามประกาศของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (ศบค.) แบบ **On-air** ซึ่งเป็นการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม แบบ **On-demand** เป็นการเรียนการสอนผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ แบบ **Online** เป็นการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต ผ่านทางระบบ **Video Conference** แบบ **On-hand** เป็นการเรียนการสอนที่บ้านด้วยเอกสาร เช่น หนังสือ แบบฝึกหัด ใบงาน ภายใต้ความช่วยเหลือของผู้ปกครอง เห็นได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนมีความหลากหลาย ดังนั้นการบริหารเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบหลักของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นการท้าทายอย่างยิ่งเพื่อให้ผู้เรียน ได้รับประโยชน์ในการบริหารจัดการมากที่สุด รวมทั้งไม่กระทบต่อผู้ปกครองและบุคลากรในสถานศึกษา

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 เป็นการเปิดเทอมที่กลับมาใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบปกติ (**On-site**) หลังจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ดังนั้นการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 ภายในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกในการเตรียมความพร้อม และลดปัญหาการกลับมาแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ภายใต้แนวคิดการบริหารที่สามารถขับเคลื่อนนโยบายหรือแนวทางต่างๆ เช่น การบริหารแบบมีส่วนร่วม (**Participative Management**) ซึ่งประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (**Decision Making**) 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (**Implementation**) 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (**Benefits**) และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมิน (**Evaluation**) โดยกระทรวงสาธารณสุขเน้นย้ำแผนการเปิดเรียนของโรงเรียนให้อยู่ภายใต้มาตรการ 6-6-7 ประกอบด้วย 6 มาตรการหลัก (**DMHT-RC**) คือ เว้นระยะห่าง สวมหน้ากาก ล้างมือ คัดกรองวัดไข้ ลดการแออัด และทำความสะอาด 6 มาตรการเสริม คือ ดูแลตนเอง ใช้ช้อนกลางส่วนตัว กินอาหารปรุงสุกใหม่ ลงทะเบียนเข้าออกโรงเรียน สำนวตตรวจสุขภาพ และกักกันตัวเอง และ 7 มาตรการเข้มสำหรับสถานศึกษา 1) ประเมิน TSC+ และรายงานผลผ่าน MOE COVID อย่างต่อเนื่อง 2) **Small Bubble** ทำกิจกรรมแบบกลุ่มย่อย 3) อาหารตามหลักสุขาภิบาลอาหารและหลักโภชนาการ 4) อนามัยสิ่งแวดล้อม ทั้งอากาศ ความสะอาด น้ำ ชยะ 5) **School Isolation** มีแผนเผชิญเหตุและซักซ้อม 6) **Seal Route** ดูแลการเดินทางจากบ้านไปโรงเรียน และ 7) **School Pass** สำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษาได้รับวัคซีนจำนวนมากที่สุดอย่างน้อย 85 % (กรมควบคุมโรค, 2565) ดังนั้นการรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ด้านสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการบริหารตามมาตรการ 6-6-7 ด้านผู้เรียน ด้านผู้ปกครอง

และด้านบุคลากรในสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะเกิดสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 โรคอุบัติใหม่ อุตุนิยมวิทยาใดๆ หรือสถานการณ์ใดๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้
3. เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) ของรูปแบบ PSP:DIBE ในการบริหารโรงเรียนตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เปิดการเรียนการสอนแบบปกติเต็มรูปแบบ จำนวน 1,584 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของทาร์ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามจังหวัดและเขตการศึกษา จากนั้นสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากแบบไม่ใส่คืน โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามกลับมา จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 65.63

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามปลายเปิดที่ผู้วิจัยสร้างจากการทบทวนองค์ประกอบสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารตามนโยบาย ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารตามมาตรการ 6-6-7 2) ด้านผู้เรียน 3) ด้านผู้ปกครอง และ 4) ด้านบุคลากรในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ *ส่วนที่ 1* ข้อมูลส่วนบุคคลจำนวน 5 ข้อ *ส่วนที่ 2* สภาพปัญหาการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 จำนวน 4 ข้อ *ส่วนที่ 3* แนวทางการบริหารตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 จำนวน 4 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย 1 ท่าน อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา 2 ท่าน วิเคราะห์โดยการหาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item – Objective Congruence: IOC) ข้อคำถามปลายเปิดทั้ง 4 ข้อ ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 ทุกข้อ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามปลายเปิดมาโดยทดลองเก็บข้อมูล (try out) จากกลุ่มที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการ try out มาวิเคราะห์ตรวจสอบว่าตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ ซึ่งพบว่าข้อมูลที่ได้สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย หลังจากนั้นนำแบบสอบถามปลายเปิดเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ของกลุ่มตัวอย่างสังกัด และทำการส่งลิงค์ Google form ให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยตรงผ่านช่องทาง group line หรือ line ของผู้ประสานกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยค่าความถี่และค่าร้อยละ ข้อมูลสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ วิเคราะห์ตามประเด็นและนำเสนอในรูปแบบตารางค่าความถี่และค่าร้อยละ

ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ในระยะที่ 1 นำมากร่างรูปแบบฯ โดยใช้กรอบแนวคิดในการสร้างรูปแบบของธีระ รุญเจริญ (2550 : 65) ประกอบด้วย 1) ชื่อรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) หลักการของรูปแบบ 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวทางการประเมินรูปแบบ ร่วมกับแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) 2) การมีส่วนร่วม

ร่วมในการปฏิบัติ (Implementation) 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมิน (Evaluation)

ระยะที่ 3 เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยนำรูปแบบฯ ที่ได้จากระยะที่ 2 มาสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบฯ เพื่อใช้ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามสภาพกับผู้รู้แจ้ง (Known Group) เพื่อยืนยันว่า PSP:DIBE Model ที่ได้จากการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 ว่าเป็นรูปแบบที่มีความเที่ยงตรงตามสภาพการณ์ (Concurrent Validity) ผ่านแบบสอบถาม

ผู้รู้แจ้ง (Known Group) คือ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติ คือ ปฏิบัติงานในตำแหน่งบริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 29 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 3 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อ PSP:DIBE Model จำนวน 11 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย 1 ท่าน อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา 2 ท่าน วิเคราะห์โดยการหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item – Objective Congruence: IOC) ได้ค่าระหว่าง 0.67-1.00 ทุกข้อ

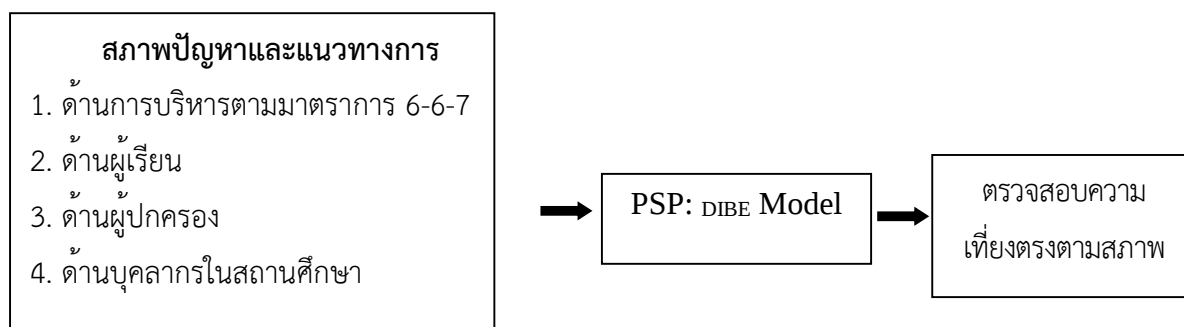
การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้รู้แจ้ง (Known Group) และทำการส่งลิงค์ Google form ให้กับผู้รู้แจ้ง (Known Group) โดยตรงผ่านช่องทาง e-mail หรือ line โดยตรง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และเปรียบเทียบระดับค่าเฉลี่ยของข้อคำถามที่ได้กับเกณฑ์ประเมินค่าที่ระดับมาก ($\bar{X} \geq 3.50$) โดยใช้สถิติ One sample T-test เพื่อยืนยันว่าข้อคำถามในการประเมิน PSPS:DIBE Model ที่ค้นพบในการวิจัยนี้มีความเที่ยงตรงตามสภาพจริง (Concurrent Validity)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยสรุปข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดใน 2 ประเด็น 4 ด้าน ดังนี้

1.1 สภาพปัญหาการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 210 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ละด้านดังนี้ ด้านการบริหารตามมาตรการ 6-6-7 จำนวน 87 คิดเป็นร้อยละ 41.43 ด้านผู้เรียน จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 54.76 ด้านผู้ปกครอง จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 44.28 และด้านบุคลากรในสถานศึกษา จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 46.19 โดยผู้วิจัยนำเสนอตามประเด็นสภาพปัญหา ทั้ง 4 ด้านตามตารางที่ 1-4 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงค่าความถี่และร้อยละของสภาพปัญหาในการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 ด้านการบริหารตามมาตรการ 6-6-7 (n=87)

สภาพปัญหา ด้านการบริหารตามมาตรการ 6-6-7	ความถี่	ร้อยละ
1. การควบคุมผู้เรียนเป็นไปด้วยความยากลำบาก ผู้เรียนไม่ตระหนักการปฏิบัติตามมาตรการ 6-6-7	50	57.47
2. การปฏิบัติตามมาตรการ 6-6-7 ดำเนินการไม่ต่อเนื่อง	19	21.83
3. งบประมาณในการดำเนินการตามมาตรการ 6-6-7 ไม่เพียงพอ	13	14.94
4. อื่นๆ	5	5.76
รวม	87	100

จากตาราง 1 สภาพปัญหาด้านการบริหารตามมาตรการ 6-6-7 โดยปัญหาที่พบส่วนใหญ่ คือ การควบคุมผู้เรียนเป็นไปด้วยความยากลำบาก ผู้เรียนไม่ตระหนักการปฏิบัติตามมาตรการ 6-6-7 ร้อยละ 57.47 รองลงมา คือ การปฏิบัติตามมาตรการ 6-6-7 ดำเนินการไม่ต่อเนื่อง ร้อยละ 21.83 และ งบประมาณในการดำเนินการตามมาตรการ 6-6-7 ไม่เพียงพอ ร้อยละ 14.94 และอื่นๆ ร้อยละ 5.76

ตาราง 2 แสดงค่าความถี่และร้อยละของสภาพปัญหาในการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 ด้านผู้เรียน (n=115)

สภาพปัญหา ด้านผู้เรียน	ความถี่	ร้อยละ
1. ภาวะถดถอยทางพฤติกรรม การปรับตัวเข้ากับสังคม และการเคารพกติกาของสังคม	49	42.61
2. ปัญหาด้านการอ่านออก เขียนได้ และการคิดเลข	35	30.43
3. ไม่มีความพร้อมในการเตรียมอุปกรณ์สำหรับการเรียน	25	21.74
4. อื่นๆ	6	5.22
รวม	115	100

จากตาราง 2 สภาพปัญหาด้านผู้เรียน พบว่า ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ คือ ผู้เรียนมีภาวะถดถอยทางพฤติกรรม การปรับตัวเข้ากับสังคม และการเคารพกติกาของสังคม ร้อยละ 42.61 รองลงมา คือ ปัญหาด้านการอ่านออก เขียนได้ และการคิดเลข ร้อยละ 30.43 และ ไม่มีความพร้อมในการเตรียมอุปกรณ์สำหรับการเรียน ร้อยละ 21.74 และอื่นๆ ร้อยละ 5.22

ตาราง 3 แสดงค่าความถี่และร้อยละของสภาพปัญหาในการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 ด้านผู้ปกครอง (n=93)

สภาพปัญหาด้านผู้ปกครอง	ความถี่	ร้อยละ
1. ขาดความรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการเปิดเรียนปกติ	38	40.86
2. ไม่มีสนใจในการอบรมเลี้ยงดูผู้เรียน ปลดปล่อยให้เป็นภาระของโรงเรียน	32	34.41
3. ปัญหาส่วนตัวของผู้ปกครองที่ส่งผลกระทบต่อผู้เรียน (ไม่มีงานทำ หย่าร้าง)	21	22.58
4. อื่นๆ	2	2.15
รวม	93	100

จากตาราง 3 สภาพปัญหาด้านผู้ปกครอง พบว่า ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ คือ ขาดความรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการเปิดเรียนปกติ ร้อยละ 40.86 รองลงมา คือ ไม่มีสนใจในการอบรมเลี้ยงดูผู้เรียน ปลดปล่อยให้เป็นภาระของโรงเรียนร้อยละ 34.41 และปัญหาส่วนตัวของผู้ปกครองที่ส่งผลกระทบต่อผู้เรียน (ไม่มีงานทำ หย่าร้าง) ร้อยละ 22.58 และอื่นๆ ร้อยละ 2.15

ตาราง 4 แสดงค่าความถี่และร้อยละของสภาพปัญหาในการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 ด้านบุคลากรในสถานศึกษา (n=97)

สภาพปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
1. ไม่มีความชัดเจนของแนวทางการปฏิบัติทำให้สับสน	37	38.15
2. ขาดทักษะการใช้เทคโนโลยี	29	29.90
3. มีความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ของโรค	25	25.77
4. อื่นๆ	6	6.18
รวม	97	100

จากตาราง 4 สภาพปัญหาด้านบุคลากรในสถานศึกษา พบว่า ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ คือ มีความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ของโรค ร้อยละ 38.15 รองลงมา คือ ขาดทักษะการใช้เทคโนโลยี ร้อยละ 29.90 และ ติดเชื้อโควิด-19 มีความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ของโรค ร้อยละ 25.77 และอื่นๆ ร้อยละ 6.18

1.2 แนวทางการบริหารตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 210 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการบริหารตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการบริหารตามมาตรการ 6-6-7 จำนวน 101 คิดเป็นร้อยละ 48.09 ด้านผู้เรียนจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 48.57 ด้านผู้ปกครอง จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 47.62 และด้านบุคลากรในสถานศึกษา จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 49.52 โดยผู้วิจัยนำเสนอตามประเด็นสภาพปัญหาทั้ง 4 ด้าน ตามตารางที่ 5-8 ดังนี้

ตาราง 5 แสดงค่าความถี่และร้อยละ แนวทางการบริหารด้านการบริหารตามมาตรการ 6-6-7 (n=100)

แนวทางการบริหารด้านการบริหารตามมาตรการ 6-6-7	ความถี่	ร้อยละ
1. สร้างความตระหนัก/ให้ความรู้แก่ผู้เรียนในการปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด/สอดแทรกมาตรการ 6-6-7 ในบทเรียน	47	46.54
2. จัดทำแผนและซักซ้อมเผชิญเหตุของสถานศึกษา	25	24.75
3. ประสานความช่วยเหลือ/คำปรึกษาไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับมาตรการ 6-6-7 และการหาอุปกรณ์จำเป็น	18	17.82
4. อื่นๆ	11	10.89
รวม	101	100

จากตาราง 5 แนวทางการบริหารด้านการบริหารตามมาตรการ 6-6-7 พบว่า ส่วนใหญ่มุ่งเน้นที่การสร้าง ความตระหนัก/ให้ความรู้แก่ผู้เรียนในการปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด/สอดแทรกมาตรการ 6-6-7 ในบทเรียน ร้อยละ 46.54 รองลงมา คือ จัดทำแผนและซักซ้อมเผชิญเหตุของสถานศึกษา ร้อยละ 24.75 ประสานความช่วยเหลือ/คำปรึกษาไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับมาตรการ 6-6-7 และการหาอุปกรณ์ ร้อยละ 17.82 และอื่นๆ ร้อยละ 10.89

ตาราง 6 แสดงค่าความถี่และร้อยละแนวทางการบริหาร ด้านผู้เรียน (n=100)

แนวทางการบริหารด้านผู้เรียน	ความถี่	ร้อยละ
1. ทบทวนความรู้เดิม/ปรับพื้นฐาน/สร้างความพร้อม/ให้กับผู้เรียนในด้านการอ่านออก เขียนได้ และการคิดเลข	47	47.00
2. จัดการเรียนการสอนเน้น active learning /สร้างความสุขสนุกในการเรียนรู้และปลูกฝังคุณธรรม	21	21.00
3. ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอย/นำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาติดตามนักเรียนที่มีภาวะเสี่ยง	19	19.00
4. อื่นๆ	13	13.00
รวม	100	100

จากตาราง 6 แนวทางการบริหารด้านผู้เรียน พบว่า มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนโดยการทบทวนความรู้เดิม/ปรับพื้นฐาน/สร้างความพร้อม/ให้กับผู้เรียนในด้านการอ่านออก เขียนได้ และการคิดเลข ร้อยละ 47.00 รองลงมา จัดการเรียนการสอนเน้น active learning /สร้างความสุขสนุกในการเรียนรู้และปลูกฝังคุณธรรม ร้อยละ 21.00 ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอย/นำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาติดตามนักเรียนที่มีภาวะเสี่ยง ร้อยละ 19.00 และอื่นๆ ร้อยละ 13.00

ตาราง 7 แสดงค่าความถี่และร้อยละแนวทางการบริหารด้านผู้ปกครอง (n=100)

แนวทางการบริหารด้านผู้ปกครอง	ความถี่	ร้อยละ
1. สร้างความเข้าใจในมาตรการต่างๆที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง	37	37.00
2. สร้างเครือข่ายผู้ปกครอง/คณะกรรมการ/ครู และผู้บริหาร	31	31.00
3. เพิ่มช่องทางการสื่อสารกับผู้ปกครองที่หลากหลาย	27	27.00
4. อื่นๆ	5	5.00
รวม	100	100

จากตาราง 7 แนวทางการบริหารด้านผู้ปกครอง พบว่า มุ่งเน้นการสื่อสารผ่านช่องทางที่หลากหลาย โดยสร้างความเข้าใจในมาตรการต่างๆที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง ร้อยละ 37.00 รองลงมา คือ สร้างเครือข่ายผู้ปกครอง/คณะกรรมการ/ครู และผู้บริหาร ร้อยละ 31.00 ร้อยละ และเพิ่มช่องทางการสื่อสารกับผู้ปกครองที่หลากหลาย ร้อยละ 27.00 และอื่นๆ ร้อยละ 5.00

ตารางที่ 8 แสดงค่าความถี่และร้อยละแนวทางการบริหาร ด้านบุคลากรในสถานศึกษา (n=104)

แนวทางการบริหาร ด้านบุคลากรในสถานศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
1. จัดทำแนวทาง/นโยบายให้ผู้บุคลากรทราบและถือปฏิบัติ	42	40.38
2. เน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติ	31	29.81
3. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ของโรค	25	24.04
4. อื่นๆ	6	5.77
รวม	104	100

จากตารางที่ 8 แนวทางการบริหารด้านบุคลากรในสถานศึกษา มุ่งเน้นการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยเสนอจัดทำแนวทาง/นโยบายให้ผู้บุคลากรทราบและถือปฏิบัติ ร้อยละ 40.38 รองลงมา คือ เน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติ ร้อยละ 29.81 สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ของโรค ร้อยละ 24.04 และอื่นๆ ร้อยละ 5.77

2. รูปแบบการบริหารโรงเรียนตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารตามมาตรการ 6-6-7 ด้านผู้เรียน ด้านผู้ปกครองและด้านบุคลากรในสถานศึกษา ที่ได้จากสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มากร่างรูปแบบตามกรอบแนวคิดในการสร้างรูปแบบของธีระ รุญเจริญ (2550 : 65) พบว่า รูปแบบที่ได้จากการวิจัย คือ PSP:DIBE Model ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ นโยบาย (Policy) ผู้เรียน (Student) และผู้ปกครอง (Parents) ภายใต้องค์ประกอบทั้ง 3 ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม 4 ด้านตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff (1981 : 51) ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (Implementation) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) และการมีส่วนร่วมในการประเมิน (Evaluation) โดยวัตถุประสงค์ของ PSP:DIBE Model เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการบริหารโรงเรียนตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดตามบริบทของสถานศึกษา และหลักการและวิธีการดำเนินงานของรูปแบบของ PSP:DIBE Model มีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านนโยบาย (policy) เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยการนำนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงสู่การปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นที่การสร้างตระหนักรู้/ให้ความรู้แก่ผู้เรียนในการปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด/สอดคล้องมาตรการ 6-6-7 ในบทเรียน การจัดทำแผนและซักซ้อมเผชิญเหตุของสถานศึกษา แนวทางการประสานความช่วยเหลือ/คำปรึกษาไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับมาตรการ 6-6-7 และการจัดเตรียมอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

2) ด้านผู้เรียน (students) เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียน เช่น การทบทวนความรู้เดิม/ปรับพื้นฐาน/สร้างความพร้อม/ให้กับผู้เรียนในด้านการอ่านออก เขียนได้ และการคิดเลข การจัดการเรียนการสอนเน้นที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) การสร้างความสนุกสนานในการเรียนรู้ และการปลูกฝังคุณธรรม รวมทั้งการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอย และนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาติดตามนักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงอย่างเคร่งครัด

3) ด้านผู้ปกครอง (parents) เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครอง โดยมุ่งเน้นการสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจ เช่น การสร้างช่องทางเพื่อสร้างการสื่อสารองค์ความรู้ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่างๆ ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง

รูปแบบ PSP:DIBE Model ที่ได้จากการวิจัยสามารถแสดงเป็นภาพ Model ดังภาพที่ 1

แผนภาพที่ 2 PSP:DIBE Model

3. ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) ของ PSP:DIBE Model
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ
ผู้รู้แจ้ง (Known Group) ของ PSP:DIBE Model กับเกณฑ์ ($\bar{X} \geq 3.50$) (n=29)

รูปแบบ PSP:DIBE Model	$\bar{X}$	SD	t	P-value
การบริหารด้านนโยบาย (policy)				
1. การนำนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงสู่การปฏิบัติ	4.69	.47	13.607	.001
2. มุ่งเน้นที่การสร้างความตระหนัก/ให้ความรู้แก่ผู้เรียนในการปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด	4.55	.63	8.966	.001
3. สอดแทรกมาตรการ 6-6-7 ในบทเรียน	4.62	.49	12.222	.001
4. การจัดทำแผนและซักซ้อมเผชิญเหตุของสถานศึกษา	4.28	.70	5.953	.001
การบริหารด้านผู้เรียน (student)				
5. ส่งเสริมผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียน เช่น การทบทวนความรู้เดิม/ปรับพื้นฐาน/สร้างความพร้อม/ให้กับผู้เรียนในด้านการอ่านออก เขียนได้ และการคิดเลข	4.14	.74	4.625	.001
6. การจัดการเรียนการสอนเน้นที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก	4.52	.69	7.966	.001
7. การสร้างความสุขสนุกในการเรียนรู้	4.24	.74	5.399	.001
8. การปลูกฝังคุณธรรม รวมทั้งการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอย	4.52	.63	8.646	.001
9. นำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาติดตมนักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงอย่างเคร่งครัด	4.24	.95	4.199	.001
การบริหารด้านผู้ปกครอง (parents)				
10. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครอง	4.48	.74	7.173	.001
11. มุ่งเน้นการสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจ เช่น การสร้างช่องทางเพื่อสร้างการสื่อสารองค์ความรู้ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่างๆ ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง	4.38	.73	6.507	.001

จากตารางที่ 9 พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.14-4.69 โดย การนำนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงสู่การปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนส่งเสริมผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียน เช่น การทบทวนความรู้เดิม/ปรับพื้นฐาน/สร้างความพร้อม/ให้กับผู้เรียนในด้านการอ่านออก เขียนได้ และการคิดเลข มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และเมื่อนำค่าเฉลี่ยมาทดสอบโดยใช้สถิติค่าที (t-test) โดยการเปรียบเทียบระดับค่าเฉลี่ยข้อคำถามกับเกณฑ์ประเมินค่าที่ระดับมาก ($\bar{X} \geq 3.50$) เพื่อยืนยันว่า รูปแบบ PSP:DIBE Model ที่ค้นพบในการวิจัยนี้มีความเที่ยงตรงตามภาพจริง (Concurrent Validity) โดย พบว่า ผู้รู้แจ้ง (Known Group) จำนวน 29 เห็นด้วยกับรูปแบบ PSP:DIBE Model อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการขาดความรู้ ขาดความตระหนัก การปรับตัวเข้ากับสังคม และไม่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งการระบาดของโรคโควิด-19 เป็นการระบาดที่ส่งผลกระทบในวงกว้างต่อสถานศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนที่ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบเพื่อความเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อลดการหยุดชะงักของการเรียนการสอน ส่วนแนวทางการบริหารส่วนใหญ่มุ่งเน้นการสร้าง ความตระหนัก ความเข้าใจ และการบริหารแบบมีส่วนร่วม สามารถอธิบายได้ว่า การสร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก ช่วยให้การขับเคลื่อนการบริหารต่างๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์ เห็นได้จากผลการวิจัยของ ปันณทัต ต้นธนปัญญากร, ทศนพรรณ เวชศาสตร์, นลพรรณ ชันติกุลานนท์ และศศิวิมล จันทรมาลี (2565 : 73-83) ศึกษาผลของโปรแกรมการเสริมสร้างการรับรู้เกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ของนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์สุขภาพที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อสถานการณ์การระบาด พบว่าโปรแกรมการเสริมสร้างการรับรู้สามารถเพิ่มคะแนนการรับรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

2. รูปแบบที่ได้จากการศึกษา คือ PSP:DIBE Model ประกอบด้วย การบริหารด้านนโยบาย (Policy) ด้านผู้เรียน (Student) และด้านผู้ปกครอง (Parents) ภายใต้การบริหาร 3 ส่วน ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม 4 ด้าน ในการขับเคลื่อน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (Implementation) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) และการมีส่วนร่วมในการประเมิน (Evaluation) ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน จะเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการบริหารงานทั้ง 3 ด้าน ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากการบริหารโรงเรียนตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 นั้นเป็นสถานการณ์ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน และผู้ปกครอง เพื่อขับเคลื่อนนโยบายต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เห็นได้จากงานวิจัยของฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม และดวงใจ ชนะสิทธิ (2560 : 299-311) ที่ศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

ร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยรวมกันทำนายได้ร้อยละ 75.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการประเมินรูปแบบ PSP:DIBE Model ในการบริหารโรงเรียนตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ผู้รู้แจ้ง (Known Group) เห็นด้วยกับรูปแบบ PSP:DIBE Model อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สามารถอธิบายได้ว่า PSP:DIBE Model เป็นรูปแบบที่สามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการทั้งด้านการเตรียมความพร้อมและแนวทางการลงสู่การปฏิบัติภายหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 หรือสถานการณ์อื่นๆ ที่ทำให้การเรียนการสอนหยุดชะงัก สอดคล้องกับแนวคิดของพระปลัดวีระศักดิ์ ปุกคำ (2566 : 93-105) ที่กล่าวว่า ภาควิชาการศึกษาทุกระดับที่ได้รับผลกระทบ เกิดการเปลี่ยนแปลงกะทันหัน ไม่มีการเตรียมการก่อนล่วงหน้า วิกฤติ COVID-19 เป็นสัญญาณเตือนภัยที่ชี้ให้เห็นว่าภาคการศึกษาต้องปรับตัวอยู่ตลอดเวลา ต้องเตรียมการเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่ผลกระทบรุนแรงในระยะสั้น เพื่อแก้ปัญหาทางด้านการศึกษาของนักเรียน ในด้านความพร้อมของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีจำกัดและสื่อเทคโนโลยีทางการสื่อสารที่เข้าไม่ถึงในบางพื้นที่ ความพร้อมของครอบครัวและนักเรียนในการเรียนรู้จากที่บ้าน รวมถึงความพร้อมของครูในการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ให้โอกาสการเข้าถึงทางการศึกษาของนักเรียนทุกคนมีความเท่าเทียมกัน ซึ่งทุกภาคส่วนจำเป็นต้องเตรียมตัวเพื่อรับมือกับความท้าทายในระยะยาวที่กำลังเกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

สถานศึกษาสามารถนำ รูปแบบ PSP:DIBE Model ประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียนตามนโยบายการเปิดเรียนแบบปกติหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 หรือภายหลังสถานการณ์อื่นๆ ที่ทำให้การเรียนการสอนต้องหยุดชะงัก

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบ PSP:DIBE Model เพื่อต่อยอดในการพัฒนาตามสถานการณ์อื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- ปิ่นนัท ตันธนปัญญากร, ทศนพรรณ เวชศาสตร์, นลพรรณ ชันติกุลานนท์ และศศิวิมล จันทร์มาลี. (2565). ผลของโปรแกรมการเสริมสร้างการรับรู้เกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ของนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์สุขภาพที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อสถานการณ์การระบาด. *วารสารวิจัยและพัฒนาววไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*. 6 (1), 73-87.
- พระปลัดวีระศักดิ์ ปุกคำ .(2566). การเปลี่ยนแปลงและผลกระทบทางสังคมหลังเกิดโรคระบาดโควิด 19. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์*. 17 (2), 93-105.
- ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม และดวงใจ ชนะสิทธิ .(2560). ที่ศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 9 (1), 299-311.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: ขาวฟาง.
- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1981). *Rural Development Participation: Concept and Measure for Project Design Implementation and Evaluation: Rural Development Committee Center for international Studies*. New York: Cornell University Press.